

higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

FINANSIËLE REKENINGKUNDE N6

1 Junie 2026

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

AFDELING A

VRAAG 1

- 1.1
1.1.1	A
1.1.2	B
1.1.3	C
1.1.4	B
1.1.5	B
1.1.6	B
1.1.7	A
1.1.8	C
1.1.9	A
1.1.10	B
- (10 × 2) (20)
- 1.2
1.2.1	Voorkeuraandele
1.2.2	Dividende
1.2.3	Gemagtigde aandele
1.2.4	Uitkeerbare reserwes
1.2.5	Gewone aandele
1.2.6	Nakomingsprosedure
1.2.7	Maatskappy in staatsbesit
1.2.8	Aandeleseertifikaat
1.2.9	Openbarebelang-telling
1.2.10	Alleenhandelaar
- (10 × 2) (20)
[40]

VRAAG 2

- 2.1
- BTW is 'n indirekte belasting op die verbruik van goedere en dienste in die ekonomie.✓✓
 Standaardtarief✓✓
 BTW-vry✓✓
 Vrygestel✓✓
- (8)

2.2

	Berekening	BTW-bedrag	Bedrag verskuldig aan SAID	Balans
Bv.		R28 110	Toename	25 299
1	$4\,230 \times 15/100$ ✓	635✓	Toename✓	25 934✓
2	$294\,975 \times 5/95 = 15\,525$ ✓ × $15/115$	2 025✓	Toename✓	27 959✓
3	$1\,125 \times 1,60 = 1\,800$ ✓ – 7% (× 93/100) (140) – 1 674 × 15%	251✓	Afname✓	27 704

(11)

- 2.3 2.3.1
- Registrasie van maatskappye, koöperasies en intellektuele eiendomsregte en instandhouding daarvan
 - Openbaarmaking van inligting op sy besigheidsregisters
 - Bevordering van opvoeding en bewustheid van die maatskappy en intellektuele eiendomsreg
 - Bevordering van nakoming van relevante wetgewing
 - Doeltreffende en effektiewe afdwinging van relevante wetgewing
 - Monitering van nakoming en oortredings van finansiëleverslagdoening-standaarde
- (6 × 2) (12)
- 2.3.2
- 'n Aantal punte gelyk aan die gemiddelde aantal werknemers van die maatskappy gedurende die finansiële jaar
 - Een punt vir elke R1 miljoen in aanspreeklikheid teenoor derdes van die maatskappy aan die einde van die finansiële jaar
 - Een punt vir elke R1 miljoen in omset gedurende die finansiële jaar
 - Een punt vir elke aandeelhouer of lid van die maatskappy aan die einde van die finansiële jaar
- (4)
[35]

VRAAG 3

- 3.1 3.1.1 $R3\ 375\ 360 - 877\ 770 = R2\ 497\ 590$ ✓✓ (2)
- 3.1.2 $R344\ 520 - R132\ 120 = R212\ 400 \times 20\% = R42\ 480$ ✓ (3)
- 3.1.3
- $344\ 520 - 132\ 120 = 212\ 400$
- $155\ 520 - 74\ 700 = 80\ 820$
- $212\ 400 - 80\ 820 - 42\ 480 = 89\ 100$ ✓ (4)

AANDELEKAPITAAL		BEDRAG
GEMAGTIG		
1 000 000 gewone aandele @ R1		1 000 000
UITGEREIK		
<u>562 500</u> ✓ gewone aandele wat aan die begin van die jaar uitgereik is		1 800 000 ✓
<u>22 500</u> ✓ gewone aandele is teen <u>R3,20</u> teruggekoop ✓		(72 000) ✓
<u>540 000</u> ✓ gewone aandele teen <u>R3,20</u> ✓ in uitreiking aan die einde van die jaar		1 728 000 ✓ (Horisontaal of vertikaal vir metode)

(8)

BEDRYFSLASTE		BEDRAG
Handelskrediteure (47 700 – 9 900)		37 800 ✓
SAID – LBS (9 540 + 2 349)		11 889 ✓
Inkomste vooruit ontvang (1 620)		1 620 ✓
Opgelope koste (2 250 + 1 044 + 131 + 131)		3 555 ✓ ✓

3.3

**RELE LEBO SURF BPK.
OMVATTENDE INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG
31 MAART 2024**

Netto verkope (720 000 + 10%)	✓792 000
Koste van verkope (792 000 × 100/125)	✓ (633 600)
Bruto wins	✓158 400
Ander bedryfsinkomste	✓109 215
Huurinkomste (2 295 + 765)	✓3 060
Fooi-inkomste (97 380 + 7 695 – 1 620) of 97 380 + 6 075	✓✓103 455
Handelsvoorraadoorskot (67 500 – 9 900 – 60 300)	✓✓2 700
Bruto bedryfsinkomste	✓267 615
Bedryfsonkoste	(110 936)
Salarisse (52 200 + 13 050)	✓65 250
WVF-bydraes (522 + 131)	✓653
Ouditfooie (3 780 + 1 350)	✓5 130
Diverse uitgawes	✓5 246
Versekering (13 500 – 2 130)	✓✓113 697
Waardevermindering (155 520 × 20% × 9/12)	✓✓25 875
Bedryfswins voor rente	✓156 679
Rente-inkomste	0
Wins voor rente-onkoste	✓156 679
Rente-onkoste (18 000 + 3 679)	✓(21 679)
Wins voor belasting	✓135 000
Belasting vir die jaar	✓(37 800)
Netto wins na belasting	97 200

Rente-onkoste 211 500 - 32 254 + 21 679 = 200 925 So
R3 679

Versekering (13 500 – 2 130) [8 521 × 3/12] = 11 370

Handelsvoorraadtekort/-oorskot 67 500 – 9 900 – 60 300 =
2 700

Fooi-inkomste: 19 × 405 = 7 695 – (4 × 405 = 1 620) = 6
075

(23)
[50]

TOTAAL AFDELING A: 125

AFDELING B

VRAAG 4

Verwys na die inligting rakende France Motors Bpk.

4.1 Voltooi die kontantvloeistaat:

Versoening tussen wins voor belasting en kontant wat uit bedrywighede gegenereer word

Netto wins voor belasting ($1\,505\,000 \times \frac{100}{70}$) ✓	2 150 000✓
Aanpassing vir:	506 580✓
Waardevermindering ✓	311 220✓
Rente-onkoste ✓	195 360✓
Wins voor die veranderinge in werkskapitaal	2 656 580✓
Veranderinge in werkskapitaal	84 300 Voeg by✓
* <u>Toename</u> /✓ <u>Afname</u> in voorraad gekoppel aan die gebruik van die hakies	(63 300)✓
* <u>Verhoging</u> /✓ <u>Afname</u> in debiteure gekoppel aan die gebruik van die hakies	60 100✓
* <u>Verhoging</u> /✓ <u>Afname</u> in betaalbare betalings gekoppel aan hake-gebruik	87 500✓
Kontantvloeit uit bedrywighede	2 740 880✓ Voeg by

*Skrap wat nie van toepassing is nie of omkring die korrekte definisie van die beweging.

(15)

4.2 Voltooi die volgende uitgetrekte deel van die kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2024.

Kontantvloeit uit beleggingswerkzaamhede	(113 900) voeg by; korrekte hake✓ ☒
Aankoop van vaste bates	(576 150) ✓
Opbrengs uit die verkoop van vaste bates (249 000✓ – 186 750✓)	62 250✓
Afname in beleggings (1 400 000✓ – 1 000 000)✓	400 000✓

Bepaal die waarde van die nuwe lening wat gedurende die jaar geëindig 28 Februarie 2021 uitgeneem is.

$$12\,000 \times 12 = 144\,000 \checkmark + 2\,372\,000 \checkmark - 2\,106\,000 \checkmark = \\ R500\,000 \checkmark \checkmark \text{ byvoeging; geen buiteland, geen rente nie}$$

(5)

4.4 Bereken die bedrag belasting wat gedurende die jaar betaal is soos dit op die kontantvloeistaat vir die jaar geëindig 28 Februarie 2024 sou verskyn.

$$\frac{30}{(2\,150\,000 \checkmark \times 30\% \checkmark \text{ of } 1\,505\,000 \times 70)} = 645\,000 \checkmark \checkmark \\ 84\,000 \checkmark + 645\,000 \checkmark + 27\,000 \checkmark = 756\,000 \checkmark \checkmark \text{ optel; geen buiteland}$$

(8)

4.5 Bepaal die totale bedrag wat aan die oorlede aandeelhouer se boedel betaal is vir die terugkoop van die aandele.

(8)

4.6 Bepaal die bankrekeningbalans op 28 Februarie 2024. Dui aan of dit 'n gunstige balans of 'n oortrekking is.

$$1\,278\,420 + 176\,000 - 113\,900 \text{ vanaf 3.2;} \\ = 1\,340\,520 \\ - \underline{800\,520} \quad (-814\,520 + 14\,000) \\ 540\,000 - 12\,000 \\ = 528\,000 \text{ voeg by; geen buiteland} \\ \text{nie}$$

Gunstig / Oortrekking Volg hul berekening.

(10)
[55]

VRAAG 5

- 5.1 5.1.1 Ouditpligte/dubbelkontrole wat deur werknemers van die besigheid uitgevoer word
- 5.1.2 Ouditpligte wat deur mense uitgevoer word wat nie werknemers van die besigheid is nie
- 5.1.3 Inligtingsouditeure vind en gebruik dit om tot 'n mening te kom
- 5.1.4 Transaksie- en rekordprosedures wat ontwerp is om besigheidsrisiko's te verminder
- 5.1.5 Mense, gebeure en ander faktore wat 'n negatiewe uitwerking op die besigheid het
- (5 × 2) (10)
- 5.2 • Nakomingsprosedure✓
Toetse moet ontwerp word om redelike sekerheid te verkry dat daardie interne kontroles waarop ouditvertroue geplaas moet word, van krag is.✓✓
- OF
- Die toetse wat gebruik word, moet verifieer dat interne beheerstelsels effektief funksioneer.✓✓
- Substantiewe prosedure✓
Toetse moet ontwerp word om bewyse te verkry om volledigheid, akkuraatheid en geldigheid van die data wat deur die rekeningkundige stelsel geproduseer word, te verseker.✓✓
- OF
- Toetse wat deur die ouditeur gebruik word, moet nagaan dat balanse, totale en individuele transaksies korrek aangedui is.✓✓
- (4)
- 5.3 • Beplan die audit en bepaal wat ondersoek moet word.
• Ondersoek en evalueer die inligting wat ingesamel is oor sake wat verband hou met auditdoelwitte.
• Kommunikeer die resultate van die audit deur 'n verslag.
• Volg die bevindings van die auditverslag op om te bepaal of die nodige stappe geneem is.
- (2 × 3) (6)
[20]

TOTAAL AFDELING B: 75
GROOTTOTAAL: ---